

SPECIALIZĀCIJA VETERINĀRMEDICĪNĀ

SPECIALIZATION IN VETERINARY MEDICINE

Jānis Jeserēvičs

Veterinary Clinic AISTI, Finland

janis.jeserevics@aisti.nifo

Tāpat kā citas specialitātes, arī veterinārmedicīna attīstās, sekojot līdž zinātniskajiem atklājumiem un tehnoloģiskajam progresam. Tas nenovēršami virza uz specialitātes sašķelšanu sīkākās nozarēs. Šīs nozares ir ne tikai tā sauktie “lielie dzīvnieki” un “mazie dzīvnieki”.

Augot pieprasījumam, aug arī piedāvājums. Mūsdienų apstākļos veterinārmedicīnas izglītība, kas aprobežojas ar augstskolas diploma saņemšanu, nereti ir par maz, lai sniegtu kvalitatīvu veterināro palīdzību pacientam. Neapšaubāmi, katrs praktizējošais veterinārārsts turpina izglītoties pēc augstskolas pabeigšanas. Profesionālā literatūra ir visbiežāk izmantotā izglītošanās metode daudziem no mums, paralēli, protams, kvalifikācijas celšanas kursiem u.c. saviesīgiem pasākumiem. Tomēr, lai dziļi orientētos kādā no daudzajām mūsdienų veterinārmedicīnas nozarēm, pastāv koledžu sistēma. Eiropā vairums šo koledžu tika izveidotas 80-os gados. Amerikā tas notika agrāk. Uz šo dienu Eiropas Veterinārās Specializācijas Padome (European Board of Veterinary Specialisation) ir atzinusi 23 dažādas koledžas (saraksts zemāk).

<u>ECAR</u>	European College of Animal Reproduction
<u>ECAWBM</u>	European College of Animal Welfare and Behavioural Medicine
<u>ECBHM</u>	European College of Bovine Health Management
<u>ECEIM</u>	European College of Equine Internal Medicine
<u>ECLAM</u>	European College of Laboratory Animal Medicine
<u>ECPHM</u>	European College of Porcine Health Management
<u>ECPVS</u>	European College of Poultry Veterinary Science
<u>ECSRHM</u>	European College of Small Ruminant Health Management
<u>ECVAA</u>	European College of Veterinary Anaesthesia and Analgesia
<u>ECVCN</u>	European College of Veterinary Comparative Nutrition
<u>ECVCP</u>	European College of Veterinary Clinical Pathology
<u>ECVD</u>	European College of Veterinary Dermatology
<u>ECVDI</u>	European College of Veterinary Diagnostic Imaging
<u>ECVIM-CA</u>	European College of Veterinary Internal Medicine - Companion Animals
<u>ECVN</u>	European College of Veterinary Neurology
<u>ECVO</u>	European College of Veterinary Ophthalmology
<u>ECVP</u>	European College of Veterinary Pathologists
<u>ECVPH</u>	European College of Veterinary Public Health
<u>ECVPT</u>	European College of Veterinary Pharmacology and Toxicology
<u>ECVS</u>	European College of Veterinary Surgery
<u>ECZM</u>	European College of Zoological Medicine
<u>EVDC</u>	European Veterinary Dentistry College
<u>EVPC</u>	European Veterinary Parasitology College

Eiropas veterinārās neiroloģijas koledža ir dibināta 1987. gadā ar mērķi popularizēt dzīvnieku neiroloģijas nozari un sagatavot speciālistus, kas spētu sniegt kvalificētu neiroloģisko palīdzību pacientiem. Koledžai ir prezidents un valde, kurā ietilpst izglītības, eksaminācijas, finanšu un revīzijas komisijas. Prezidentu un valdi pārvēl reizi trijos gados kongresā. Sīkāka informācija par koledžu ir atrodamā tīmeklī www.ecvn.org.

Man ir bijis tas gods iziet cauri veterinārās neiroloģijas koledžas apmācības programmai. Lai kļūtu par kādas koledžas rezidentu, vispirms, ir jāpārvalda kāda svešvaloda, vienmēr arī angļu valoda, jo pieejamā literatūra un komunikācija ar koledžas struktūrām ir angļu valodā. Arī gala eksāmens ir angļiski. Tālāk, un, iespējams, visvieglākais, ir jāatrod brīva rezidentūras vieta. Tādas tiek piedāvātas internetā koledžu oficiālajās lapās. Taču te vienkāršās lietas arī beidzās. Pirmās grūtības sākās, kad ir jāpārlicina programmas vadītājs, ka tieši tu esi tas labākais kandidāts. Parasti uz vienu brīvu rezidentūras vietu ir desmitiem kandidātu un pārrunas parasti ir vairākos etapos. Rekomendācijas no atzītiem speciālistiem nozarē ir ļoti vērtīgas.

Lai izpildītu koledžas prasības, parasti pāiet vismaz 3 - 4 gadi vai visbiežāk pat vairāk. Kas rezidentūras laikā ir visgrūtākais? Iespējams, nenormētā darba nedēļa un publikāciju rakstīšana. Es to nedaudz gribētu salīdzināt ar dienestu armijā, kad pirmajā vakarā biju ierindā ar pārējiem jauniešiem, seržants paziņoja: "kopš šodienas, turpmākos 2. gadus jums nav tiesību, bet ir tikai pienākumi". Ne rezidentūra, ne armija nevienam mūsu valstī nav obligāta, tomēr, lai ietu kopsolī ar citām Eiropas valstīm, mums noteikti šie koledžu programmas apguvušie speciālisti ir nepieciešami. Ne tikai lai praktizējošam veterinārārstam būtu kur nosūtīt sarežģītu pacientu, kura diagnostikai un ārstēšanai nepieciešamas speciālas zināšanas, bet arī, un pat vēl vairāk, mūsu *Alma Mater*, Veterinārmedicīnas fakultātei, studentu apmācībai.

Izmantojot šo iespēju uzstāties tik lielas un svarīgas auditorijas priekšā, vēlētos apelēt pie atbildīgajām personām visos līmeņos, investēt speciālistu izglītošanā vispirms, un tikai pēc tam tērēt milzu naudas sarežģītas tehnikas iegādei. Ne jau mašīnas noteiks diagnozes, bet cilvēki. Protams, reizēm ar mašīnu palīdzību.